

XN2000: Retrospectiva 1992-2006

Josep Germain

- La XN2000 es basa en dos tipus d'àrees de protecció: zones especials de conservació i zones d'especial protecció per als ocells.
- No hi ha relació entre diversitat biològica i espais protegits, però n'hauria d'haver sent els estats amb més biodiversitat els que haurien de tenir més espais protegits.
- L'Estat Espanyol tot i ser un dels països amb més diversitat, perd biodiversitat per la fragmentació dels hàbitats, canvis d'ús del sòl i reducció de les zones.
- A més, els espais que han quedat protegits són tancats i aïllats entre ells. Xarxa??
- Gestió proposada: plans de gestió adequat per cada espai, perquè no hi ha plans de gestió adequats i si hi són estan decantats als usos lúdics, mentre que hauríem de fer més èmfasi en la connectivitat d'aquests espais protegits. A Catalunya de tots els espais protegits només un 18% té pla de gestió. A l'estat espanyol un 51%. Actualment l'únic que s'ha fet són les bases per fer aquestes directrius. La normativa feta és sobretot per planejament urbanístic. Per això es planteja: és la Diputació el millor el millor ens gestor??

XN2000: Regió Metropolitana de Barcelona

Juan Isidre Calderón

- Les zones més protegides són les d'alta muntanya. Mentre que els espais de 0-400 no tenen representació. Aquest és el cas de les Zones de les Planes (ex. Plana del Vallès) que no estan protegides, tot i tenir espècies d'interès.
- Les principals amenaces són creixements urbanístic, fragmentació per les infraestructures viàries i camps de golf.
- Propostes: protecció urgent dels espais de la plana com a PEIN o XN2000.

XN2000: Comarques gironines

Daniel Boix i Albert Ruhi

- A les comarques gironines l' Administració va convidar les diferents entitats per establir quins territoris entren dins de la XN2000. Un cop resolt els espais de més interès de la zona per part de les diferents entitats, no acaba de coincidir el que proposen els ecologistes i el que demana la Diputació. Finalment després de molts entrebancs i reunions la Generalitat només accepta un 10% de la superfície proposada.
- Espais irrenunciabls no inclosos per la Diputació: muntanya de les Corts i Vilanera; Pedralta (Sta. Cristina d'Aro); Antic Estany de Bellcaire (Bellcaire- Torroella de Montgrí); Estanyols de St. Miquel de Campmajor (St. Miquel de Campmajor); Prats de l'Esclet, Ca l'Isern i Can Gelabert (plana de la Selva) i les Basses de Riudaneres (Riudaneres), incomprensiblement NO reconegudes!!!
- Crítica: S'han de protegir els espais d'interès i les espècies, NO només tenir en compte les hectàrees acceptades. Molta prioritat als espais de XN2000 però no pels espais que s'han quedat fora però també són prioritaris. Manca d'un *autèntic* debat social i científic en la configuració de la XN2000.

XN2000: Tarragona

Damià Vernet

- En alguns casos ha guanyat l'activitat urbanística davant la natural. Resultat final: Espais sense connectivitat, on els espais buits són futurs projectes de centrals eòliques, entre d'altres.

- Aspectes positius: Salt quantitatiu i qualitatiu en la preservació del territori; els espais més interessants han estat incorporats (sobretot per projecte de defensa de l'àliga de cuabarrada); hi han zones que s'han lliurat de projectes de macroubanització; s'han acceptat noves àrees proposades reduint l'efecte d'illa del projecte inicial, tot i que encara no és suficient,...
- Aspectes negatius: algunes zones oblidades (sospitoses: àrees bones per la construcció de centrals eòliques); forta pressió urbanística, no hi ha continuïtat de les àrees protegides degut a efectes econòmics i polítics de fons.
- Conclusions: avanç incomplet de la defensa del territori a Tarragona. La lluita continua.

XN2000: Lleida

Joan Vázquez

- 25% del territori lleidatà forma part de XN2000. Molts espais no estan inclosos per motius urbanístics i econòmics (turisme).
- La incorporació de les zones continentals proposades és del 16%. De les zones mediterrànies s'han incorporat un 24% de les propostes totals.
- Manca de proposta realista de compensacions de contractes ambientals amb els pagesos.
- Supremacia dels interessos econòmics
- Manca de debat social i participació
- Exclusió injustificada de PEINs

XN2000: Illes Balears

Amadeu Corbera

- A Mallorca les zones que es volen incorporar són àrees molt petites, totes dins de LEN i ANEI.
- Conflicte: govern contra protecció del territori: govern actual ha desprotegit les zones que en un principi ja estaven protegides; promou noves autopistes, urbanitzacions, camps de golf,...; han desaprovat parcs naturals i aquestes zones han quedat reduïdes, transformant-se en zones urbanes, com parcs urbans, o camps de golf. A més es vulneren les zones pre-parc. Tampoc respecten els límits de les zones naturals, no fan cas de les directives europees.
- XN2000 està en fase morta: no hi ha cap tipus d'acompanyament per part del govern, però en contra comença a haver demanda social per defensar el territori.

XN2000: Franja de ponent

- Coincideixen espais protegits amb els que es volen protegir. 28% del territori de la franja. Cas únic!!!
- Malgrat això no hi ha vigilància ni control a tota la zona protegida.
- L'aiguabarreig suposa una mica més de la meitat de zona protegida: 50.2%. Aquesta és una zona molt desconeguda per part de l'Administració, sobretot per part de la Generalitat. Actualment el Govern d'Aragó està començant a fer estudis.
- Existeix una mancomunitat entre 3 pobles de les zones d'Aragó, Catalunya i Comunitat Valenciana, per protegir la zona de Matarranya (port de Beseit). Tot i així comença a tenir pressió urbanística.

XN2000: Catalunya Nord

- La Serra de l'Albera per la part francesa no té cap tipus de protecció per oposició majoritària dels caçadors.

- Actualment ho volen fer patrimoni de la humanitat per la UNESCO.
- També tenen problemes perquè volen construir un camp de golf. Malgrat el projecte resta aturat per manca d'aigua a la zona.

XN2000: Comunitat Valenciana

- Poca participació per part dels grups ecologistes.
- Espais poc connectats entre ells. Les àrees d'interès són les que alberguen hàbitats naturals o hàbitats d'espècies considerats d'interès en la directiva (zones LIC/ZEC); i les àrees declarades Zones d'Espècial Protecció per a les Aus (ZEPA) d'acord amb la Directiva 79/409/CEE.
- L'estat actual de XN2000 a la Comunitat Valenciana és:
 - **ZEPA:** 18 zones aprovades entre 1988 i 2000.
 - **LIC/ZEC:** 94 espais aprovats el 10 de juliol de 2001.

CONCLUSIONS: Taula rodona

Dinamitzador: Marc Grau

1. Què hem fet bé i què hauríem pogut fer millor durant el procés de XN2000?

hem fet bé:

- hem elaborat bones propostes i de qualitat (fitxes, informes...)
- hem tingut paciència alhora de fer les reunions necessàries amb l'administració
- bona participació de les diferents entitats (hem ajudat a la incorporació d'espais que el govern havia rebutjat)

hauríem pogut fer millor:

- coordinació a nivell de Països Catalans.
- més presència mediàtica, sobretot als mitjans metropolitans
- no confiar tant en l'administració (perill de desbordament)
- falta de propostes per part d'algunes comunitats (no hem aconseguit que reaccionessin els propis governs)
- manca de mobilització social massiva,
- manca de diàleg amb la pagesia

2. Com creus que s'haurien de protegir els espais naturals que actualment no han entrat a XN2000?

Hauríem de procurar utilitzar diversos instruments de protecció existents i previstos, i si cal crear de nous:

- ampliacions dels Plans Territorials i del catàleg de zones humides
- plans sectorials de connexions ecològiques i d'espais agraris
- promoure una figura de protecció d'espais naturals periurbans
- figures de protecció local
- reserves voluntàries de fauna
- llei de biodiversitat
- custòdia del territori (compra o cessió)...
- seguiment de l'increment de la XN2000 a nivell de Brussel·les
- elaboració del discurs tècnic, mediàtic, pedagogia amb la pagesia, ..., per part de les diferents entitats

3. Tens alguna proposta per millorar la gestió dels espais naturals dels Països Catalans?

- Afavorir la participació dels òrgans rectors (composició i funcionament) dels espais Naturals, prioritzant la conservació de la natura per davant dels interessos polítics/partidistes i de poder.
- modificar els òrgan gestors i que s'incloguin tots els sectors relacionats amb el que ens ocupa i assessorament científic (i no només tècnic).
- Adequar els pressupostos per tal que permetin fer polítiques fortes de gestió dins de l'espai protegit.
- Adequar els instruments fiscals pertinents
- Coordinació entre els governs autonòmics, especialment en aquells espais que són fronterers.